

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 12. april 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. aprila 2012.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU REPUBLIKE SRBIJE ZA ZAŠTITNE MERE ZA
ČETIRI DOKUMENTA**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Vlada Republike Srbije
posredstvom Ambasade Republike Srbije
u Kraljevini Holandiji

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 19. januara 2012. godine, Republika Srbija (dalje u tekstu: Srbija) podnela je zahtev za zaštitne mere za četiri dokumenta dostavljena tužilaštvu kao odgovor na Zahtev za pomoć br. 1695-A (dalje u tekstu: Zahtev).¹ Dana 2. februara 2012. godine, tužilaštvo je podnelo odgovor (dalje u tekstu: Odgovor) u kojem se delimično usprotivilo zahtevu Srbije.² Odbrana nije podnela repliku.

2. Srbija traži zaštitne mere u vezi sa četiri dokumenta (dalje u tekstu: Dokumenti), naime, za dokazne predmete pod brojevima od P3025 do P3028.³ Srbija predlaže da se ti dokumenti rediguju tako se javnosti uskrate podaci o sledećem: (i) o imenima funkcionera službe državne bezbednosti Srbije (dalje u tekstu: BIA) zaduženih za sastavljanje tih dokumenata (dalje u tekstu: Autori), (ii) o izvorima iz kojih potiču Dokumenti (dalje u tekstu: Izvori) i (iii) o primaocima Dokumenta (dalje u tekstu: Primaoci).⁴ Srbija tvrdi da su u predmetu Lukić i Lukić u vezi s Dokumentima bile odobrene slične zaštitne mere.⁵ Srbija tvrdi da obelodanjivanje javnosti identiteta Autora utiče na bezbednost tih lica, kao i na interese njene nacionalne bezbednosti.⁶ U Zahtevu se jasno navodi da su Autori u vezi s kojima se traže zaštitne mere bivši službenici BIA.⁷ Kad je reč o Izvorima, Srbija tvrdi da bi obelodanjivanje javnosti uticalo na interese njene nacionalne bezbednosti jer bi obeshrabilo potencijalne izvore da državi dostavljaju informacije i ugrozilo ličnu i imovinsku bezbednost i izvora i članova njihovih porodica.⁸ U vezi s Primaocima Srbija dalje navodi da obelodanjivanje javnosti ugrožava interese njene nacionalne bezbednosti jer se tako može otkriti organizaciona struktura i sistem izveštavanja unutar službe bezbednosti.⁹

¹ Zahtev Republike Srbije za zaštitne mere za četiri dokumenta dostavljena Tužilaštvu kao odgovor na Zahtev za pomoć broj 1695-A, 19. januar 2012. godine (poverljivo).

² Odgovor tužilaštva na Zahtev Republike Srbije za zaštitne mere za četiri dokumenta dostavljena Tužilaštvu kao odgovor na Zahtev za pomoć broj 1695-A, 2. februar 2012. godine (poverljivo), par. 2, 4-6.

³ Zahtev, par. 2.

⁴ Zahtev, par. 4, 7, Dodatak A.

⁵ Zahtev, par. 6.

⁶ Zahtev, Dodatak A.

⁷ *Ibid.*

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*

Prevod

3. Tužilaštvo se ne protivi redakcijama koje je Srbija predložila u vezi sa Autorima i Izvorima.¹⁰ Tužilaštvo se protivi redigovanju podataka o Primaocima,¹¹ tvrdeći da nije potkrepljena tvrdnja Srbije da bi se obelodanjivanjem javnosti podataka o Primaocima mogli otkriti organizaciona struktura i sistem izveštavanja unutar BIA, što bi ugrozilo interese njene nacionalne bezbednosti.¹² Tužilaštvo dalje napominje da je Srbija takođe tražila da se rediguju izvesni inicijali, koji se, po svemu sudeći, odnose na Autore, kao i navodi o mestu i datumu arhiviranja nekih od Dokumentata.¹³ Tužilaštvo se protivi samo ovim poslednjim redakcijama.¹⁴

II. MERODAVNO PRAVO

4. Član 20(4) Statuta i pravilo 78 Pravilnika predviđaju da pretresi i postupci na Međunarodnom sudu moraju biti javni, osim ako se ne odredi drugačije.¹⁵

5. Član 29(1) Statuta Međunarodnog suda predviđa da države moraju saradivati sa Međunarodnim sudom u istrazi i krivičnom gonjenju lica optuženih da su počinila teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Prema pravilu 39(i) i (iii) Pravilnika, tužilaštvo pri prikupljanju dokaza može tražiti pomoć bilo koje države.

6. Pravilo 54 Pravilnika predviđa da pretresna veća mogu izdavati naloge koji su potrebni za vršenje istrage ili pripremu i vođenje suđenja.

7. Pravilo 75(A) Pravilnika predviđa da veće može nalogom odrediti odgovarajuće mere za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svedoka, pod uslovom da one nisu u suprotnosti s pravima optuženog. Pravilo 75(F) Pravilnika predviđa da, kada su u nekom postupku pred Međunarodnim sudom za neku žrtvu ili svedoka određene zaštitne mere, te zaštitne mere ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, u svakom drugom postupku pred Međunarodnim sudom dok god ne budu ukinute, izmenjene ili pojačane.

¹⁰ Odgovor, par. 2, 4-6.

¹¹ Odgovor, par. 2, 7, 10.

¹² Odgovor, par. 7.

¹³ *Ibid.*

¹⁴ Odgovor, par. 10.

¹⁵ Član 20(4) Statuta predviđa sledeće: "Pretres je javan osim kada pretresno veće odluči da zatvori pretres za javnost u skladu s pravilima o postupku i dokazima". Pravilo 78 pravilnika predviđa sledeće: "Svi postupci pred pretresnim većem, osim samog većanja sudija, otvoreni su za javnost ukoliko nije drugačije predviđeno".

Prevod

8. Pravilo 79 Pravilnika predviđa da pretresno veće može izdati nalog da novinari i javnost ne prisustvuju celom postupku ili jednom njegovom delu zbog javnog reda ili morala, sigurnosti, zaštite ili neobelodanjivanja identiteta žrtve ili svedoka u skladu s pravilom 75, ili zbog zaštite interesa pravde.

9. Žalbeno veće je zauzelo stav da pretresna veća na osnovu člana 29 Statuta i pravila 39 i 54bis Pravilnika imaju implicitna ovlašćenja da nalože primenu odgovarajućih zaštitnih mera u odnosu na dokumenta koje dostavlja država, bilo dobrovoljno ili na osnovu naloga pretresnog veća, u interesu dokazanih interesa nacionalne bezbednosti države.¹⁶ Žalbeno veće je, nadalje, zastupalo stav da zaštitne mere koje su u nekom konkretnom predmetu odobrene na osnovu pravila 54bis ne ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, u drugim postupcima.¹⁷ Veće koje rešava zahtev države je to koje treba da utvrdi da li interesi nacionalne bezbednosti nalažu da se u tom konkretnom predmetu odrede zaštitne mere.¹⁸ Pri donošenju te odluke pretresno veće se može rukovoditi ranijim odlukama o istim dokumentima, koje su donete u drugim postupcima.¹⁹

III. DISKUSIJA

10. Veće napominje da su neredigovane verzije Dokumenta uvrštene u dokaze pod pečatom, kao dokazni predmeti od br. P3025 do P3028.²⁰

11. U predmetu *Lukić i Lukić*, Pretresno veće je zaključilo da argumenti koje mu je predočila Srbija pokazuju da bi obelodanjivanje javnosti Dokumenta moglo ugroziti interese njene nacionalne bezbednosti (dalje u tekstu: Nalog iz predmeta *Lukić*).²¹ U skladu s tim, Veće je u vezi s Autorima, Izvorima i Primaocima odobrilo zaštitne mere na osnovu pravila 54bis.²² Kao što je navedeno gore u tekstu, zaštitne mere koje su u nekom

¹⁶ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.2, Odluka po Zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje, 20. septembar 2005. godine (poverljivo), par. 11-12.

¹⁷ *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-AR108bis.2, Odluka po Zahtevu Republike Srbije za preispitivanje odluke Pretresnog veća o zaštitnim merama od 11. novembra 2008, 27. februar 2009. godine (poverljivo), par. 18.

¹⁸ *Ibid.*

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ T. 15130, 15149-15150.

²¹ *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, Nalog po drugom i trećem zahtjevu Srbije za zaštitne mjere, 27. novembar 2008. godine (povjerljivo), par. 20.

²² Nalog iz predmeta *Lukić*, par. 20, 27.

Prevod

konkretnom predmetu odobrene na osnovu pravila 54bis ne ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, u predmetnom postupku. Međutim, Veće je pri odlučivanju o tome da li da odobri zaštitne mere uzelo u obzir i Nalog iz predmeta *Lukić*.

12. Kad je reč o Autorima, koji su bivši službenici BIA, Veće podseća na svoju raniju konstataciju da je za zaštitu identiteta bivši službenika BIA na osnovu pravila 54bis potrebno da Srbija dokaže zbog čega potencijalna pretnja njihovoj sigurnosti predstavlja interes nacionalne bezbednosti, za razliku od interesa lične bezbednosti tih pojedinaca.²³ Srbija u svom zahtevu nije objasnila kako bi obelodanjivanje identiteta Autora ugrozilo njene interese nacionalne bezbednosti. Iako se tužilaštvo ne protivi redigovanju u vezi s Autorima, Veće na osnovu tvrdnji Srbije ne može da zaključi da te informacije treba redigovati.

13. Što se tiče redigovanja podataka o Izvorima, Veće je već konstatovalo da je Srbija dokazala na koji način te informacije utiču na interese njene nacionalne bezbednosti.²⁴ Shodno tome, informacije kojima se otkriva identitet izvora BIA treba redigovati kako bi se zaštitili interesi nacionalne bezbednosti Srbije.

14. Po pitanju Primalaca, Srbija nije dokazala kako bi se obelodanjivanjem javnosti otkrili organizaciona struktura i sistem izveštavanja unutar BIA i na koji način bi obelodanjivanje javnosti uticalo na interese nacionalne bezbednosti Srbije. Srbija takođe nije objasnila zašto bi u nekim Dokumentima trebalo redigovati podatke o mestu i vremenu arhiviranja. U nedostatku dovoljno preciznih argumenata, Veće ne može da utvrdi da te informacije treba zaštititi na osnovu pravila 54bis Pravilnika. Shodno tome, Veće neće odobriti zaštitne mere za te podatke.

15. Radi potpune efikasnosti odobrenih mera, što važi i za drugi dokazni materijal, Veću bi bilo od koristi ukoliko bi mu tužilaštvo dostavilo spisak lica čija imena treba redigovati iz Dokumentata u skladu s ovom odlukom.

²³ Odluka po zahtevima Republike Srbije za zaštitne mere u vezi s dokumentima dostavljenim tužilaštvu, 7. oktobar 2011. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odluka iz oktobra 2011. godine), par. 29.

²⁴ Odluka iz oktobra 2011. godine, par. 27.

Prevod

IV. DISPOZITIV

16. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 54bis Pravilnika, Veće delimično **ODOBRAVA** zahtev;

NALAŽE zaštitne mere za podatke koji ukazuju na identitet Izvora;

NALAŽE da dokazni predmeti od br. P3025 do P3028 ostanu pod pečatom;

UPUĆUJE tužilaštvo da pripremi verzije dokaznih predmeta od br. P3025 do P3028, redigovane u skladu s ovom odlukom, koje će se koristiti tokom sudskog postupka;

UPUĆUJE tužilaštvo da, u roku od dve nedelje od donošenja ove odluke, podnese pregled imena lica koja treba redigovati u skladu s ovom odlukom;

UPUĆUJE tužilaštvo da podnese javne redigovane verzije dokaznih predmeta od br. P3025 do P3028, u skladu s Odlukom po zahtevu tužilaštva da se redigovane kopije poverljivih dokaznih predmeta prihvate kao javni dokazni predmeti, od 23. avgusta 2010. godine; i

ODBIJA Zahtev u ostalim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 12. aprila 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]